

УДК 336.1(045)

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-3-23>**Прутська О.О.***доктор економічних наук, професор,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6273-3330>***Prutska Olena***Doctor of Economic Sciences, Professor,
Vinnitsia Institute of Trade and Economics
of Kyiv National University of Trade and Economics*

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

ESSENCE AND STRUCTURE OF PUBLIC FINANCE: THEORETICAL ASPECT

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовано поняття «публічні фінанси», наведено аргументи на користь розширеного трактування цієї категорії, запропоновано власне визначення публічних фінансів. Обґрунтовано, що публічні фінанси охоплюють широке коло відносин, хоча б однією зі сторін яких є фонди публічних фінансових ресурсів, а напрямом використання – задоволення суспільних потреб. До складу публічних фінансів запропоновано віднести бюджетну систему, позабюджетні цільові фонди, фінанси підприємств державної та комунальної форм власності, фінансових та нефінансових публічних корпорацій, підприємств у рамках державно-приватного партнерства. Таке розширене трактування структури публічних фінансів дасть змогу уточнити механізм управління ними, розробити систему стимулів, форм впливу й контролю, зокрема шляхом привернення більшої уваги до діяльності підприємств державної та комунальної форм власності.

Ключові слова: публічні фінанси, державний бюджет, місцеві фінанси, суспільні потреби, склад публічних фінансів.

АННОТАЦИЯ

В статье проанализировано понятие «публичные финансы», приведены аргументы в пользу расширенной трактовки этой категории, предложено собственное определение публичных финансов. Обосновано, что публичные финансы охватывают широкий круг общественных отношений, хотя бы одной из сторон которых является фонды публичных финансовых ресурсов, а направлением использования – удовлетворение общественных потребностей. В состав публичных финансов предложено отнести бюджетную систему, внебюджетные целевые фонды, финансы предприятий государственной и коммунальной форм собственности, финансовых и нефинансовых публичных корпораций, предприятий в рамках государственно-частного партнерства. Такая расширенная трактовка публичных финансов позволит уточнить механизм управления ними, разработать систему стимулов, форм влияния и контроля, в частности путем привлечения большего внимания к деятельности предприятий государственной и коммунальной форм собственности.

Ключевые слова: публичные финансы, государственный бюджет, местные финансы, общественные потребности, состав публичных финансов.

ANNOTATION

The article is devoted to the theoretical aspects of the functioning of public finances. In Ukraine, public finances account for more than 40% of gross domestic product. Public finances provide funding for state functions, including territorial integrity, law and order, health care, education funding, pensions, social protection, infrastructure development, environmental protection, and more. The formation of an effective system of public finance has become one of the key tasks of the current stage of development of the Ukrainian economy. Its solution requires the creation of a holistic concept of formation, devel-

opment and improvement of the public finance system of Ukraine. In the domestic economic literature in the study of the problems of state finance, its revenues and expenditures, the phrase “state finance” was common. The term “public finance” is considered by experts to be a relatively young category of Ukrainian science, the active application of which began with the implementation of public administration reform. The purpose of the article is to clarify the nature and composition of public finances as a necessary resource for the functioning of the state, local governments, public needs of society. The article analyzes the definitions of “public finance”. It is concluded that Ukrainian economists have not yet agreed on the essence and components of the public finance system. The author presents arguments in favor of an expanded interpretation of this category, proposed his own definition of public finance. It is proposed to include the budget system, extra-budgetary trust funds, and finances of state and communal enterprises, financial and non-financial public corporations, enterprises within the framework of public-private partnership to public finances. Such an expanded interpretation of the structure of public finances will clarify the mechanism of their management, develop a system of incentives, forms of influence and control, and in particular by drawing more attention to the activities of state and municipal enterprises, develop clear criteria for quantitative parameters of public sector enterprises and their financial indicators.

Key words: public finances, state budget, local finances, public needs, structure of public finances.

Постановка проблеми. В сучасних умовах у фінансово-економічних системах більшості країн світу важливе місце відводиться публічним фінансам. В Україні на частку публічних фінансів припадає понад 40% валового внутрішнього продукту. Саме за рахунок публічних фінансів відбувається забезпечення виконання функцій держави, серед яких слід назвати забезпечення територіальної цілісності та правопорядку, охорону здоров'я, фінансування освіти, пенсійне забезпечення, соціальний захист, розвиток інфраструктури, охорону навколишнього середовища. Формування ефективної системи публічних фінансів стало одним із ключових завдань сучасного етапу розвитку української економіки. Його вирішення потребує створення цілісної концепції становлення, розвитку та вдосконалення системи публічних фінансів України.

Багатоаспектність і міждисциплінарність змісту категорії «публічні фінанси» спонукали до розроблення вихідних теоретичних засад теорії публічних фінансів як учених-економістів,

так і вчених-юристів. Незважаючи на суттєвий теоретичний доробок як вітчизняних, так і зарубіжних учених, проблема сутності публічних фінансів як єдиної категорії та визначення їхнього складу залишається остаточно не розв'язаною. З'ясування складових елементів системи публічних фінансів дасть змогу теоретично обґрунтувати зміст і практичне наповнення основних напрямів їх удосконалення, зробить можливим розроблення пропозицій щодо підвищення ефективності управління публічними фінансами, що робить тему дослідження актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика публічних фінансів почала розроблятися у вітчизняній економічній науці тільки останніми десятиліттями. У вітчизняних наукових публікаціях поняття «публічні фінанси» досить довго ототожнювалось із поняттям «державні фінанси», що можна пояснити тим, що в Україні більшість елементів системи державних фінансів була сформована за часів командно-адміністративної економіки, в умовах, коли ні державний, ні місцеві бюджети не відігравали активної ролі, а слугували лише грошовим виразом планів соціально-економічного розвитку держави.

В наукових працях В.М. Опаріна, В.М. Федосова, П.І. Юхименка [1], М.І. Карліна [2], Т.Ф. Куценко [3], О.О. Молдована [4], М.Л. Швайко [5] були визначені домінуючі постулати теорії публічних фінансів. Проблематиці публічних фінансів присвятили свої дослідження такі вчені, як С.В. Бойко [6], Л.К. Воронова [7], О.В. Длугопольський [8], С.А. Дяченко [9], С.О. Корецька, [10], І.О. Луніна [11], А.А. Нечай [12], О.П. Орлюк [13], В.Б. Тропіна [14], А.В. Хомутенко [15], Н.В. Федірко [16]. Ознайомлення зі змістом останніх досліджень і публікацій дає підстави дійти висновку, що вчені-економісти все ще не дійшли згоди щодо визначення сутності та складових частин системи публічних фінансів.

Так, Л.К. Воронова зазначає, що «публічні фінанси – це сформовані фінансовими відносинами грошові фонди, які необхідні для існування публічних органів і фінансування покладає на них функцій» (2006 р.) [7, с. 10].

М.Л. Швайко зазначає, що у найбільш загальному вигляді сучасна система публічних фінансів в Україні включає такі ланки, як публічні фінанси держави; публічні фінанси місцевого самоврядування; публічні фінанси суспільного (соціального) призначення [5].

О.П. Орлюк вважає, що необхідність публічних фінансів (як держави, так і органів місцевого самоврядування) зумовлена тим, що за будь-якого типу економічних відносин основним призначенням держави є забезпечення фінансовими ресурсами тих потреб, які не можна задовольнити через ринковий механізм, тобто через попит і пропозицію, а також особисто кожного громадянина з відповідних об'єктивних причин [13, с. 23].

С.О. Корецька вважає, що державні фінанси в сукупності з місцевими (муніципальними)

та іншими публічними фондами утворюють публічні фінанси [10, с. 26].

М.І. Карлін зазначає, що публічні (суспільні) фінанси України містять державні та місцеві фінанси, оскільки вони спільно використовуються громадянами на місцевому чи державному рівні [2, с. 112].

Таким чином, на основі опрацювання зазначених джерел можна дійти висновку, що до останнього часу більшість вітчизняних дослідників вважала систему публічних фінансів такою, що складається з державних, муніципальних фінансів, а також інших публічних фондів. Іншими словами, публічні фінанси розглядалися як різновид фінансів, наявних у державі, що охоплюють державні фінанси та фінанси місцевого самоврядування.

Такий підхід потребує уточнення, адже певною мірою суперечить положенням Закону України «Про відкритість використання публічних коштів», який передбачає більш широке тлумачення складу публічних фінансів, вважаючи такими і кошти суб'єктів господарювання державної та комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності, і кошти державних банків.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Мета статті полягає в уточненні сутності та складу публічних фінансів як необхідного ресурсу функціонування держави, органів місцевого самоврядування, забезпечення публічних потреб суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження. У вітчизняній економічній літературі під час дослідження проблем фінансів держави, її доходів і витрат загальноприйнятим було словосполучення «державні фінанси». Термін «публічні фінанси» фахівці вважають «відносно молодою категорією української науки, активне застосування якої розпочалось із впровадженням реформи публічного управління» [16, с. 84].

Як вже було показано в попередньому аналізі, у вітчизняній фінансово-економічній літературі найчастіше надається пооб'єктне (поелементне) визначення публічних або державних фінансів як сукупності центрального, місцевих бюджетів, державних позабюджетних фондів. Таке бачення складу публічних фінансів, крім уже названих авторів, підтримують І.О. Луніна, Т.Г. Бондарук, які зазначають, що в Україні у сучасних умовах складовими частинами публічних фінансів є державний бюджет, місцеві бюджети та бюджети фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування [11, с. 25].

Публічні фінанси І.О. Луніна та Т.Г. Бондарук розглядають як сукупність економічних відносин щодо формування доходів і здійснення витрат, спрямованих на виконання функцій органів загального державного управління на центральному, регіональному та місцевому рівнях. На нашу думку, таке визначення публічних фінансів залишає неохопленими відносини, які виникають у суспільстві щодо задоволення інших

визнаних державою публічних суспільних інтересів і потреб. Таким чином, головним критерієм визначення поняття «публічні фінанси» ці автори вважають фінансове забезпечення виконання органами влади різних рівнів (як основної діяльності) функцій держави у широкому розумінні, що розподілені між окремими одиницями системи органів загального державного управління [11, с. 24]. І.О. Луїна та Т.Г. Бондарук доходять висновку, що діяльність та фінансування органів загального державного управління слід відокремлювати від діяльності та фінансових ресурсів підприємств державної або комунальної власності. Цей висновок мотивується тим, що «суб'єкти господарювання державної або комунальної власності не виконують функції публічної влади, підпорядковуються нормам приватного права, а їх діяльність відбувається на ринкових засадах» [11, с. 24]. Однак за такого підходу поза увагою залишаються певні економічні функції держави. Йдеться, зокрема, про функцію забезпечення суспільними благами, у виробництві яких приватні та колективні суб'єкти не зацікавлені, однак без цих благ неможливе існування суспільства, а їх виконання покладається на спеціальні відокремлені структури із самостійними бюджетами. Хіба діяльність Національного банку України, Державного агентства резерву України, НАК «Нафтогаз», ДП «Національна енергетична компанія «Укренерго», АТ «Укрзалізниця» та багатьох інших державних установ і підприємств не є діяльністю, спрямованою на виконання функцій державного управління або задоволення суспільних потреб? Чи вона не призначена для виконання зобов'язань держави перед суспільством щодо забезпечення товарами й послугами на неринковій основі для їх колективного або індивідуального споживання?

Більш аргументованим вважається підхід, запропонований А.А. Нечай, яка наводить власне визначення публічних фінансів, базуючись на ознаках публічності в суспільних відносинах та праві, а також на визначеннях поняття «фінанси». Визначаючи ознаки публічності в суспільних відносинах, А.А. Нечай доходить висновку, що публічними відносинами є такі суспільні відносини:

1) відносини, які виникають щодо об'єктів, що перебувають у державній чи комунальній (муніципальній) власності, у спільній власності членів об'єднання громадян або у власності юридичних осіб, утворених відповідно до законів країни для здійснення загальнодержавних обов'язкових соціальних програм;

2) відносини, які пов'язані із задоволенням одного з видів публічного інтересу, а саме державного, територіального або суспільного інтересу, який визнано державою або органами місцевого самоврядування;

3) відносини, які виникають задля задоволення потреб держави, її адміністративно-територіальних утворень або суспільства;

4) відносини, які виникають щодо пристосування матеріального носія (об'єкта) відповідних

суспільних відносин до спільного використання всіма членами суспільства або членами певного суспільного утворення;

5) відносини, які регулюються шляхом установлення владних приписів держави або органів місцевого самоврядування [12].

На основі запропонованого розуміння публічності А.А. Нечай вважає, що публічні фінанси – це суспільні відносини, які пов'язані із задоволенням усіх видів публічного інтересу та виникають у процесі утворення, управління, розподілу (перерозподілу) та використання фондів коштів держави, місцевого самоврядування та фондів коштів, за рахунок яких задовольняються суспільні інтереси, визнані державою або органами місцевого самоврядування, незалежно від форми власності таких фондів [12]. Таке тлумачення категорії публічності надає додаткові аргументи на користь розширеного трактування складу публічних фінансів.

Цілоком погоджуємося також із запропонованим Т.Ф. Куценко розширеним трактуванням публічних фінансів, за яким публічні фінанси охоплюють не тільки бюджетну систему та фінанси спеціальних (цільових) позабюджетних фондів, але й фінанси підприємств державної та комунальної форм власності; фінанси в рамках державно-приватного партнерства; діяльність фінансових корпорацій державних та місцевих органів влади на внутрішніх та міжнародних ринках [3, с. 85].

Такий підхід поділяє С.А. Дяченко, яка вважає, що розгляд «публічних фінансів як сукупності державних і місцевих фінансів у поєднанні державної і комунальної форм власності відповідає світовим тенденціям і рівню розвитку світової фінансової думки» [9, с. 62].

Підтвердженням розширеного підходу до розуміння сутності та складу публічних фінансів може слугувати методика складання статистики фінансів публічних установ, рекомендована МВФ. Це дає змогу доповнити склад публічних фінансів у вузькому значенні (центральної, місцеві бюджети, державні позабюджетні фонди) фінансами публічних установ. Відповідно до методики, запропонованої у Посібнику МВФ 2001 р., під час складання статистики фінансів публічних установ, підприємств та організацій може бути доречним для цілей аналізу поєднання їх у різні групи чи підсектори публічного сектору. Найчастіше розглядають такі чотири групи публічних установ, підприємств та організацій:

– нефінансові публічні корпорації – усі нефінансові установи, підприємства чи організації, які є резидентами та контролюються сектором державного та місцевого управління;

– фінансові публічні корпорації, крім грошово-кредитних – усі фінансові установи, підприємства чи організації, які є резидентами та контролюються сектором державного та місцевого управління за винятком центрального банку та інших державних депозитних установ (організацій);

– грошово-кредитні публічні корпорації, крім центрального банку – всі депозитні під-

приємства-резиденти, за винятком центрального банку, що контролюються сектором державного та місцевого управління;

– центральний банк країни.

Розширене розуміння складу публічних фінансів знайшло своє відображення в Законі України «Про відкритість використання публічних коштів», який відносить до складу публічних фінансів такі елементи:

– кошти державного бюджету України та місцевих бюджетів;

– кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії;

– кошти Нацбанку та інших держбанків;

– кошти державних цільових фондів, Пенсійного фонду та фондів загальнообов'язкового соціального страхування;

– кошти суб'єктів господарювання державної та комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності [18].

На основі узагальнення наведених підходів до розуміння сутності та структури публічних фінансів пропонуємо таке визначення: публічні фінанси – це суспільні відносини, які пов'язані з фінансовим забезпеченням усіх видів публічних потреб та інтересів і які реалізуються через бюджетну систему, позабюджетні цільові фонди, фінанси підприємств державної та комунальної форм власності, фінансових та нефінансових публічних корпорацій, підприємств у рамках державно-приватного партнерства. Публічні фінанси охоплюють широке коло відносин, хоча б однією зі сторін яких є фонди публічних фінансових ресурсів, джерелом утворення яких є бюджетні кошти або інші публічні джерела (збори, платежі, відрахування), а напрямом використання – задоволення суспільних потреб.

Запропонований підхід до визначення складу публічних фінансів дасть змогу уточнити механізм управління публічними фінансами, зокрема шляхом привернення більшої уваги до діяльності державних підприємств. В Україні нині близько 3 тисяч державних підприємств, більшість яких є збитковими. Найбільш прибуткова держкомпанія України – НАК «Нафтогаз» – за перше півріччя 2019 року отримала 24,3 млрд. грн. доходу, а сума податкових платежів за 2019 рік склала понад 34 млрд. грн. [19].

До переліку державних компаній із найбільшим чистим прибутком у півріччі 2019 року також увійшли ДП «Національна енергетична компанія «Укренерго» (1,76 млрд. грн.), ПАТ «Укргідроенерго» (1,19 млрд. грн.), ДП «НАЕК «Енергоатом» (1,11 млрд. грн.), АТ «Укрзалізниця» (1,07 млрд. грн.), ДП «Адміністрація морських портів України» (853,6 млн. грн.), ДП «Міжнародний аеропорт Бориспіль» (792,5 млн. грн.), АТ «Укрпошта» (475 млн. грн.), ДП «Укрінтеренерго» (370,6 млн. грн.), ДП «Антонов» (369,9 млн. грн.) [19].

Проте вже у 2020 році ситуація докорінно змінилась. Трійкою найзбитковіших ком-

паній України у 2020 році стали державні, а саме оператор магістральної електромережі «Укренерго», НАК «Нафтогаз» та АТ «Укрзалізниця». На трьох вони отримали у 2020 році більше \$2 млрд. збитків [20]. Така ситуація повинна привернути увагу не тільки відповідних органів державного управління, але й усього суспільства, адже йдеться про ефективність використання суспільних коштів, які мають задовольняти суспільний інтерес. Повинен бути запроваджений дієвий механізм впливу та суспільного контролю за діяльністю подібних державних підприємств як важливою складовою частиною публічних фінансів.

Висновки. Проведене дослідження дало змогу внести певні уточнення в розуміння змісту й структури публічних фінансів, які полягають у розширеному трактуванні цієї категорії. Публічні фінанси запропоновано розглядати як суспільні відносини, які пов'язані з фінансовим забезпеченням усіх видів публічних потреб та інтересів і які реалізуються через бюджетну систему, позабюджетні цільові фонди, фінанси підприємств державної та комунальної форм власності, фінансових та нефінансових публічних корпорацій, підприємств у рамках державно-приватного партнерства. Таке розширене трактування структури публічних фінансів дасть змогу уточнити механізм управління ними, розробити систему стимулів, форм впливу та контролю, зокрема шляхом привернення більшої уваги до діяльності підприємств державної та комунальної форм власності, розробити чіткі критерії щодо кількісних параметрів підприємств державного сектору економіки та їх фінансових показників.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Опарін В.М., Федосов В.М., Юхименко П.І. Публічні фінанси: генеза, теоретичні колізії та практична концептуалізація. *Фінанси України*. 2017. № 2.
2. Карлін М.І. Місцеві платежі в системі публічних фінансів України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2015. Вип. 28. 163 с.
3. Куценко Т.Ф. Публічні фінанси в Україні: зміст та структура з урахуванням сучасних тенденцій розвитку. *Економіка та держава*. 2016. № 6. С. 62–66.
4. Молдован О.О. Модернізація системи публічних фінансів та запровадження нової моделі управління. *Стратегічні пріоритети*. 2014. № 2. С. 35–42.
5. Швайко М.Л. Розвиток публічних фінансів України у сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7441> (дата звернення: 13.01.2021).
6. Бойко С.В. Публічні фінанси у контексті генези та еволюції понятійно-категоріального апарату фінансової науки. *Економіст*. 2015. № 10. С. 31–35.
7. Воронова Л.К. Фінансове право України : підручник. Київ : Прецедент: Моя книга, 2006. 448 с.
8. Длугопольський О.В. Суспільний сектор економіки і публічні фінанси в епоху глобальних трансформацій : монографія. Тернопіль : Економічна думка, 2011. 632 с.

9. Дяченко С.А. Публічні, державні та місцеві фінанси: співвідношення понять. *Держава та регіони*. 2018. № 4(64). С. 59–52 URL: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2018/13.pdf (дата звернення: 26.05.2021).
10. Корецька С.О. Аналіз категоріального апарату публічних фінансів. *Інвестиції, практика та досвід*. 2011. № 19. С. 25–27.
11. Луніна І.О., Бондарук Т.Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини : навчальний посібник. Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2019. 304 с.
12. Нечай А.А. Правові проблеми регулювання публічних видатків у державі. URL: <http://mego.info> (дата звернення: 26.05.2021).
13. Орлюк О.П. Фінансове право: академічний курс : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 808 с.
14. Тропіна В.Б. До питання про публічні фінанси. *Фінанси України*. 2009. № 12. С. 28–34.
15. Хомутенко А.В. Прагматика та семантика термінів фінансової науки «суспільні фінанси», «публічні фінанси» та «державні фінанси». *Фінанси України*. 2017. № 1. С. 111–126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2017_1_9 (дата звернення: 26.05.2021).
16. Федірко Н.В., Сіренко Я.С. Глобальні та національні виклики трансформації публічних фінансів в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 24. С. 83–91.
17. Пирожкова Ю.В. Публічні фінанси: пошук оптимальної моделі правового регулювання в умовах подолання пандемії COVID-19. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2020. № 1. С. 166–172.
18. Про відкритість використання публічних коштів : Закон України від 11 лютого 2015 р. № 183-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/183-19> (дата звернення: 26.05.2021).
19. Top-10 найприбутковіших українських держпідприємств. *Слово і діло: аналітичний портал*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/08/18/infografika/finansy/top-10najprybutkovishyx-ukrayinskyx-derzhpidpryyemstv> (дата звернення: 03.06.2021).
20. Вінничук Ю.В. 200 найбільших компаній України 2020 року. URL: https://biz.censor.net/resonance/3268870/200_naybilshih_kompaniy_ukrani_2020_roku (дата звернення: 03.06.2021).
- vol. 11. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7441> (accessed 13 January 2021).
6. Boyko S.V. (2015) Publichni finansy u konteksti henezhy ta evolyutsiyi ponyatiyno-katehorial'noho aparatu finansovoyi nauky [Public finance in the context of the genesis and evolution of the conceptual and categorical apparatus of financial science]. *Ekonomist*, vol. 10, pp. 31–35.
7. Voronova L.K. (2006) *Finansove pravo Ukrayiny* [Financial law of Ukraine] Kyiv : Pretsedent: Moya knyha. (in Ukrainian)
8. Dluhopol's'kyi O.V. (2011) *Suspil'nyy sektor ekonomiky i publichni finansy v epokhu hlobal'nykh transformatsiy* [The public sector of the economy and public finance in the era of global transformations: a monograph]. Ternopil': Ekon. dumka. (in Ukrainian)
9. Dyachenko S.A. (2018) Publichni, derzhavni ta mistsevi finansy: spivvidnoshennya ponyat' [Public, state and local finances: the relationship of concepts]. *Derzhava ta rehiony*, vol. 4(64), pp. 59–52. Available at: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2018/13.pdf (accessed 26 May 2021).
10. Korets'ka S.O. (2011) Analiz katehorial'noho aparatu publichnykh finansiv [Analysis of the categorical apparatus of public finance]. *Investytsiyi, praktyka ta dosvid*, vol. 19, pp. 25–27.
11. Lunina I.O., Bondaruk T.H. (2019) Publichni finansy ta mizhbyudzhetni vidnosyny [Public finance and intergovernmental relations]. Kyiv: DP "Inform.- analit. ahentstvo", pp. 304 (in Ukrainian)
12. Nechay A.A. Pravovi problemy rehulyuvannya publichnykh vydatkiv u derzhavi [Legal problems of regulation of public expenditures in the state]. Available at: <http://mego.info> (accessed 26 May 2021).
13. Orlyuk O.P. (2010) *Finansove pravo: Akademichnyy kurs* [Financial Law: Academic Course]. Kyiv: Yurinkom Inter, pp. 808 (in Ukrainian).
14. Tropina V.B. (2009) Do pytannya pro publichni finansy [On the question of public finances]. *Finansy Ukrayiny*, vol. 12, pp. 28–34.
15. Khomutenko A.V. (2017) Prahmatyka ta semantyka terminiv finansovoyi nauky "suspil'ni finansy", "publichni finansy" ta "derzhavni finansy" [Pragmatics and semantics of the terms financial science "public finance", "public finance" and "public finance"]. *Finansy Ukrayiny*, vol. 1, pp. 111–126. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2017_1_9 (accessed 26 May 2021).
16. Fedirko N.V., Sirenko Ya.S. (2017) Hlobal'ni ta natsional'ni vyklyky transformatsiyi publichnykh finansiv v Ukrayini [Global and national challenges of public finance transformation in Ukraine]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 24, pp. 83–91.
17. Pyrozhkova Yu.V. (2020) Publichni finansy: poshuk optymal'noyi modeli pravovoho rehulyuvannya v umovakh podolannya pandemiyi COVID-19 [Public finance: finding the optimal model of legal regulation in the context of overcoming the COVID-19 pandemic]. *Visnyk Zaporiz'koho natsional'noho universytetu. Yurydychni nauky*, vol. 1, pp. 166–172.

REFERENCES:

1. Oparin V.M., Fedosov V.M., Yukhymenko P.I. (2017) Publichni finansy: geneza, teoretichni koliziyi ta praktychna kontseptualizatsiya [Public finance: genesis, theoretical conflicts and practical conceptualization]. *Finansy Ukrayiny*, no. 2.
2. Karlin M.I. (2015) Mistsevi platezhi v systemi publichnykh finansiv Ukrayiny [Local payments in the public finance system of Ukraine]. *Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu "Ostroz'ka akademiya". Seriya "Ekonomika"*, vol. 28, pp. 163.
3. Kutsenko T.F. (2016) Publichni finansy v Ukrayini: zmist ta struktura z urakhuvanniam suchasnykh tendentsiy rozvytku [Public finance in Ukraine: content and structure taking into account current development trends]. *Ekonomika ta derzhava*, vol. 6, pp. 62–66.
4. Moldovan O.O. (2014) Modernizatsiya systemy publichnykh finansiv ta zaprovadzhennya novoyi modeli upravlinnya [Modernization of the public finance system and introduction of a new management model]. *Stratehichni priorytety*, vol. 2, pp. 35–42.
5. Shvayko M.L. (2019) Rozvytok publichnykh finansiv Ukrayiny u suchasnykh umovakh [Development of public finances of Ukraine in modern conditions]. *Efektivna ekonomika*, vol. 11. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7441> (accessed 13 January 2021).
6. Boyko S.V. (2015) Publichni finansy u konteksti henezhy ta evolyutsiyi ponyatiyno-katehorial'noho aparatu finansovoyi nauky [Public finance in the context of the genesis and evolution of the conceptual and categorical apparatus of financial science]. *Ekonomist*, vol. 10, pp. 31–35.
7. Voronova L.K. (2006) *Finansove pravo Ukrayiny* [Financial law of Ukraine] Kyiv : Pretsedent: Moya knyha. (in Ukrainian)
8. Dluhopol's'kyi O.V. (2011) *Suspil'nyy sektor ekonomiky i publichni finansy v epokhu hlobal'nykh transformatsiy* [The public sector of the economy and public finance in the era of global transformations: a monograph]. Ternopil': Ekon. dumka. (in Ukrainian)
9. Dyachenko S.A. (2018) Publichni, derzhavni ta mistsevi finansy: spivvidnoshennya ponyat' [Public, state and local finances: the relationship of concepts]. *Derzhava ta rehiony*, vol. 4(64), pp. 59–52. Available at: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2018/13.pdf (accessed 26 May 2021).
10. Korets'ka S.O. (2011) Analiz katehorial'noho aparatu publichnykh finansiv [Analysis of the categorical apparatus of public finance]. *Investytsiyi, praktyka ta dosvid*, vol. 19, pp. 25–27.
11. Lunina I.O., Bondaruk T.H. (2019) Publichni finansy ta mizhbyudzhetni vidnosyny [Public finance and intergovernmental relations]. Kyiv: DP "Inform.- analit. ahentstvo", pp. 304 (in Ukrainian)
12. Nechay A.A. Pravovi problemy rehulyuvannya publichnykh vydatkiv u derzhavi [Legal problems of regulation of public expenditures in the state]. Available at: <http://mego.info> (accessed 26 May 2021).
13. Orlyuk O.P. (2010) *Finansove pravo: Akademichnyy kurs* [Financial Law: Academic Course]. Kyiv: Yurinkom Inter, pp. 808 (in Ukrainian).
14. Tropina V.B. (2009) Do pytannya pro publichni finansy [On the question of public finances]. *Finansy Ukrayiny*, vol. 12, pp. 28–34.
15. Khomutenko A.V. (2017) Prahmatyka ta semantyka terminiv finansovoyi nauky "suspil'ni finansy", "publichni finansy" ta "derzhavni finansy" [Pragmatics and semantics of the terms financial science "public finance", "public finance" and "public finance"]. *Finansy Ukrayiny*, vol. 1, pp. 111–126. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2017_1_9 (accessed 26 May 2021).
16. Fedirko N.V., Sirenko Ya.S. (2017) Hlobal'ni ta natsional'ni vyklyky transformatsiyi publichnykh finansiv v Ukrayini [Global and national challenges of public finance transformation in Ukraine]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 24, pp. 83–91.
17. Pyrozhkova Yu.V. (2020) Publichni finansy: poshuk optymal'noyi modeli pravovoho rehulyuvannya v umovakh podolannya pandemiyi COVID-19 [Public finance: finding the optimal model of legal regulation in the context of overcoming the COVID-19 pandemic]. *Visnyk Zaporiz'koho natsional'noho universytetu. Yurydychni nauky*, vol. 1, pp. 166–172.

Zakon Ukrayiny (2015) Pro vidkrytist' vykorystannya publichnykh koshtiv [About openness of use of public funds], vol. 183-VIII. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/183-19> (accessed 26 May 2021).

18. Top-10 nayprybutkovishykh ukrayins'kykh derzhpidpryyemstv [Top-10 nayprybutkovishykh ukrayinskykh derzhpidpryyemstv]. *Slovo i dilo: analitychnyy portal*. Available at: <https://www.slovoidilo.ua/2020/08/18/infografika/finansy/top-10najprybutkovishyx-ukrayinskyx-derzhpidpryyemstv> (accessed 03 June 2021).

19. Vinnychuk Yu.V. (2020) 200 naybil'shykh kompaniy Ukrayiny 2020 roku [200 largest companies of Ukraine in 2020]. Available at: https://biz.censor.net/resonance/3268870/200_naybilshih_kompaniy_ukrani_2020_roku (accessed 03 June 2021).